

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ 1	
Postanowienia ogólne.....	3
ROZDZIAŁ 2	
Sytuacje trudne wychowawczo.....	4
ROZDZIAŁ 3	
Zasady reagowania na sytuacje trudne wychowawczo.....	7
ROZDZIAŁ 4	
Udzielanie pomocy-psychologiczno-pedagogicznej.....	8
ROZDZIAŁ 5	
Konsekwencje.....	8
ROZDZIAŁ 6	
Analiza zdarzeń.....	10
ROZDZIAŁ 7	
Obowiązki i odpowiedzialność.....	10
ROZDZIAŁ 8	
Postanowienia końcowe.....	11
.....	22

ROZDZIAŁ 1

Postanowienia ogólne

§ 1.

Przez użyte w „Procedurze postępowania w sytuacjach trudnych wychowawczo” określenia należy rozumieć:

- 1) **Szkoła** – Szkoła Podstawowa im. Janiny Wierchowskiej w Liśniku Dużym;
- 2) **Dyrektor** – dyrektora Szkoły Podstawowej im. Janiny Wierchowskiej w Liśniku Dużym;
- 3) **nauczyciel** – nauczyciel zatrudniony w Szkole Podstawowej im. Janiny Wierchowskiej w Liśniku Dużym;
- 4) **uczeń** – uczeń Szkoły Podstawowej im. Janiny Wierchowskiej w Liśniku Dużym;
- 5) **rodzice** – rodzice, w tym opiekunowie prawni ucznia;
- 6) **przejaw demoralizacji** – zachowanie polegające na odrzuceniu obowiązujących norm moralnych, prowadzące do łamania prawa, rozwiązłości obyczajów, itp.;
- 7) **czyn karalny** – czyn zabroniony przez ustawę jako przestępstwo (określone w Kodeksie karnym oraz innych ustawach np. ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii), przestępstwo skarbowe (określone w Kodeksie karnym skarbowym) albo wykroczenie (wybrane wykroczenia z Kodeksu wykroczeń określone w ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich);
- 8) **czyn zabroniony** – wykroczenie lub przestępstwo popełnione przez osobę poniżej 13 roku życia, wykroczenie popełnione przez osobę w wieku 13-17 lat (inne niż wymienione w ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich);
- 9) **sytuacje trudne wychowawczo / sytuacje kryzysowe** – sytuacje z udziałem uczniów polegające na przyłapaniu go na czynach mających znamiona przejawu demoralizacji, czynu karanego lub czynu zabronionego;
- 10) **sprawca** – uczeń przyłapany na czynach mających znamiona przejawu demoralizacji, czynu karanego lub czynu zabronionego;
- 11) **poszkodowany** – osoba poszkodowana (uczeń, nauczyciel lub inna osoba) w wyniku czynu mającego znamiona przejawu demoralizacji, czynu karanego lub czynu zabronionego ucznia;
- 12) **zdarzenie** – wydarzenie z udziałem uczniów, które miało miejsce na terenie Szkoły lub w innym miejscu w czasie zajęć organizowanych przez Szkołę oraz miało znamiona przejawu demoralizacji, czynu karanego lub czynu zabronionego;
- 13) **Procedura** – niniejsza „Procedura postępowania w sytuacjach trudnych wychowawczo na terenie Szkoły Podstawowej im. Janiny Wierchowskiej w Liśniku Dużym”.

§ 2.

1. Celem wdrożenia Procedury jest określenie jasnych zasad postępowania w przypadku wystąpienia w Szkole sytuacji trudnych wychowawczo.

2. Niniejsza Procedura określa:

- 1) obowiązki nauczycieli w związku z wystąpieniem sytuacji kryzysowej;
 - 2) zasady postępowania w sytuacjach trudnych wychowawczo;
 - 3) zasady współpracy z rodzicami i organami zewnętrznymi;
 - 4) uprawnienia dyrektora w związku z możliwością stosowania środków oddziaływania wychowawczego wobec uczniów.
3. Procedura jest jednym z elementów wewnętrznych regulacji mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom w czasie zajęć organizowanych przez Szkołę.

§ 3.

Procedura została opracowana na podstawie:

- 1) art. 4 ustawy z 9.06.2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. 2022 r. poz. 1700);
- 2) art. 68 ust. 1 pkt 3 i 6 ustawy z 14.12.2016 r. Prawo oświatowe;
- 3) art. 7 ustawy z 26.01.1982 r. Karta Nauczyciela;
- 4) rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31.12.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach;
- 5) art. 95 § 1 i art. 109 ustawy z 25.02.1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- 6) art. 15 ust. 1 pkt 1, 3, 4 i 5a ustawy z 6.04.1990 r. o Policji;
- 7) ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeksu wykroczeń (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2008 z późn. zm.);
- 8) rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 9.08.2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;
- 9) Raportu NIK z 16.11.2020 r. „Zabezpieczenie szkół przed zagrożeniami wewnętrznymi i zewnętrznymi”.

ROZDZIAŁ 2

Sytuacje trudne wychowawczo

§ 4.

1. Do okoliczności świadczących o demoralizacji ucznia zalicza się w szczególności:
- 1) dopuszczenie się czynu zabronionego, czyli zachowania o znamionach określonych w Kodeksie karnym jako wykroczenie lub przestępstwo;
 - 2) naruszenie zasad współżycia społecznego;
 - 3) uchylanie się od obowiązku szkolnego;
 - 4) używanie alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, ich prekursorów, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych;
 - 5) palenie tytoniu;
 - 6) uprawianie nierzędu;
 - 7) żebranie, włóczęgostwo;

- 8) używanie słów nieprzyzwoitych;
 - 9) udział w grupach przestępczych;
 - 10) inne zachowania naruszające zasady współżycia społecznego.
2. Za demoralizację (w tym popełnienie czynu zabronionego) odpowiada uczeń, który ukończył 10 lat i nie jest pełnoletni.

§ 5.

Do czynów karalnych należą:

- 1) czyny zabronione przez ustawy rozumiane jako przestępstwo, w tym:
 - a) uszkodzenie ciała (Art. 157§1 Kodeksu karnego),
 - b) udział w bójce lub pobiciu (Art. 158§1 Kodeksu karnego),
 - c) groźby karalne (Art. 190§1 Kodeksu karnego),
 - d) uporczywe nękanie, tzw. stalking (Art. 190a§1 Kodeksu karnego),
 - e) znęcanie się fizyczne i psychiczne – przemoc rówieśnicza (Art. 207§1 Kodeksu karnego),
 - f) kradzież cudzej rzeczy (Art. 278§1 Kodeksu karnego),
 - g) kradzież z włamaniem (Art. 279§1 Kodeksu karnego),
 - h) rozbój (Art. 280§1 Kodeksu karnego),
 - i) niszczenie mienia (Art. 288§1 Kodeksu karnego),
 - j) udzielanie, innej osobie, środka odurzającego lub substancji psychotropowej ułatwianie lub nakłanianie do użycia takiego środka (Art. 58.1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii),
 - k) posiadanie środków odurzających lub substancji psychotropowych (Art. 62.1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii),
 - l) podawania napojów alkoholowych osobom do lat 18 (Art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi),
 - m) znęcanie się nad zwierzęciem (Art. 35.1 pkt 1a ustawy o ochronie zwierząt);
- 2) przestępstwo skarbowe;
- 3) wykroczenie określone w Kodeksie wykroczeń w artykułach:
 - a) art. 50a – zakłócenie spokoju lub porządku publicznego,
 - b) art. 51 – zakłócenie spokoju lub porządku publicznego,
 - c) art. 69 – umyślne niszczenie, uszkodzanie, usuwanie znaków,
 - d) art. 74 – niszczenie, uszkodzanie, usuwanie znaków ostrzegawczych,
 - e) art. 76 – rzucanie przedmiotami w pojazd mechaniczny,
 - f) art. 85 – samowolne ustawianie, niszczenie, uszkodzanie znaków,
 - g) art. 87 – prowadzenie pojazdu w stanie po użyciu alkoholu,
 - h) art. 119 – kradzież lub przywłaszczenie,
 - i) art. 122 – paserstwo czyli nabycie mienia, wiedząc o tym, że pochodzi ono z kradzieży,
 - j) art. 124 – niszczenie lub uszkodzanie cudzej rzeczy,
 - k) art. 133 – spekulacja biletami, tzw. konik,
 - l) art. 143 – utrudnianie lub uniemożliwianie korzystania z urządzeń użytku publicznego.

ROZDZIAŁ 3

Zasady reagowania na sytuacje trudne wychowawczo

§ 6.

1. Każdy nauczyciel zobowiązany jest do niezwłocznego reagowania na sytuacje kryzysowe.
2. Nauczyciel, który jest świadkiem sytuacji kryzysowej, powinien:
 - 1) zareagować, aby przerwać sytuację trudną wychowawczo;
 - 2) w razie potrzeby udzielić pierwszej pomocy osobom poszkodowanym, a w uzasadnionych przypadkach wezwać pogotowie ratunkowe;
 - 3) odseparować sprawcę sytuacji kryzysowej od pokrzywdzonego lub w razie potrzeby od pozostałych uczniów.
3. O zaistnieniu sytuacji trudnej wychowawczo nauczyciel ma obowiązek niezwłocznie poinformować Dyrektora.
4. Po otrzymaniu informacji o sytuacji kryzysowej Dyrektor wyznacza osoby odpowiedzialne za wykonanie dalszych czynności (np. nauczyciela, wychowawcę, pedagoga szkolnego), w tym wyznacza osoby, których zadaniem będzie dalsze zapewnienie opieki uczniom (sprawcy, poszkodowanym, świadkom).
5. Dyrektor może domagać się utrwalenia zgłoszenia sytuacji kryzysowej w formie notatki służbowej.

§ 7.

1. Wychowawca lub inna osoba wyznaczona przez Dyrektora niezwłocznie po stwierdzeniu sytuacji kryzysowej informuje o zdarzeniu rodziców sprawcy i poszkodowanego i wzywa ich do Szkoły.
2. Rodzice sprawcy zobowiązani są do:
 - 1) stawienia się do Szkoły;
 - 2) współpracy ze Szkołą w celu wyjaśnienia sytuacji kryzysowej;
 - 3) odebrania ucznia ze szkoły – w miarę potrzeby.

§ 8.

1. Dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona ma obowiązek bez zbędnej zwłoki:
 - 1) zabezpieczyć miejsce zdarzenia przed dostępem osób nieupoważnionych do czasu wyjaśnienia sytuacji trudnej wychowawczo lub przybycia Policji – w miarę potrzeby;
 - 2) dążyć do wyjaśnienia okoliczności wystąpienia sytuacji trudnej wychowawczo.
2. Dyrektor wzywa Policję, szczególnie w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

3. Osoby zaangażowane w wyjaśnianie sytuacji zobowiązane są do sporządzenia notatki służbowej dotyczącej wszelkich ustaleń dotyczących przyczyn i przebiegu zdarzenia, w tym dotyczącej przeprowadzonych rozmów:
 - 1) ze sprawcą;
 - 2) pokrzywdzonym;
 - 3) świadkami zdarzenia;
 - 4) rodzicami sprawcy i pokrzywdzonego.
4. Rozmowy z uczniami dotyczące zdarzenia mogą być przeprowadzane wyłącznie w obecności ich rodziców.

§ 9.

Szczegółowe zasady postępowania w przypadku poszczególnych sytuacji kryzysowych zostały określone w **załączniku nr 1** do niniejszej Procedury.

ROZDZIAŁ 4

Udzielanie pomocy-psychologiczno-pedagogicznej

§ 10.

1. Każdy uczeń ma prawo do otrzymania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Szkole, m.in. w sytuacji kryzysowej. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana jest:
 - 1) sprawcy;
 - 2) pokrzywdzonemu;
 - 3) świadkowi.
2. Korzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Szkole jest dobrowolne i nieodpłatne.
3. Za organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej odpowiada Dyrektor, w tym wyznacza osobę odpowiedzialną za udzielenie takiej pomocy.
4. Rodzice ucznia są poinformowani o instytucjach zewnętrznych, które także mogą im udzielić pomocy w rozwiązaniu problemów wynikających z zachowania ucznia lub jego udziału w sytuacji trudnej wychowawczo.

ROZDZIAŁ 5

Konsekwencje

§ 11.

1. Po wyjaśnieniu zdarzenia Dyrektor, wychowawca lub inna uprawniona osoba może zastosować wobec sprawcy karę przewidzianą w Statucie Szkoły.

2. Za uprzednią zgodą rodziców Dyrektor może wobec ucznia zastosować środek oddziaływania wychowawczego w postaci:
 - 1) pouczenia;
 - 2) ostrzeżenia ustnego albo ostrzeżenia na piśmie, którego wzór stanowi **załącznik nr 2** do niniejszej Procedury;
 - 3) nakazania przeproszenia pokrzywdzonego – jeżeli jakaś osoba, na przykład nauczyciel lub uczeń, zostanie pokrzywdzona zachowaniem ucznia;
 - 4) przywrócenia stanu poprzedniego – np. w przypadku zniszczenia ścian w Szkole, rysunkami lub napisami, można kazać sprawcy by ją pomalował;
 - 5) wykonania określonych prac porządkowych na rzecz szkoły.
3. Zgoda, o której mowa w ust. 1 wyrażana jest na piśmie na wniosek Dyrektora. Wzór oświadczenia w sprawie zgody na zastosowanie wobec ucznia środka wychowawczego stanowi **załącznik nr 3** do niniejszej Procedury.
4. Zastosowanie środka oddziaływania wychowawczego, o którym mowa w ust. 2 nie wyłącza zastosowania kary określonej w Statucie Szkoły.

§ 12.

1. Dyrektor nie stosuje środka oddziaływania wychowawczego, jeśli:
 - 1) nie skorzysta z przysługującego mu w tej sprawie uprawnienia;
 - 2) uzna, że zastosowanie środka oddziaływania wychowawczego nie będzie wystarczające;
 - 3) nie uzyska zgody od co najmniej jednej osoby (rodzic, uczeń).
2. W przypadku, gdy rodzic lub uczeń nie wyrazi zgody na zastosowanie środka oddziaływania wychowawczego Dyrektor zobowiązany jest do poinformowania o zdarzeniu Policję lub sąd rodzinny.
3. Wzór zawiadomienia sądu rodzinnego o okolicznościach świadczących o demoralizacji lub popełnieniu czynu karalnego przez ucznia stanowi **załącznik nr 4** do niniejszej Procedury.

§ 13.

1. Dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona zawiadamia o zaistniałym zdarzeniu Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich lub Policję – Wydział ds. Nieletnich:
 - 1) niezwłocznie, gdy dowiedział się o dopuszczeniu się przez ucznia czynu zabronionego wyczerpującego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa skarbowego;
 - 2) gdy uczeń przejawia objawy demoralizacji lub popełnił inny czyn zabroniony inny niż wymieniony w pkt 1, gdy:
 - a) uczeń lub rodzic nie wyraził zgody na zastosowanie środków wychowawczych, o których mowa w § 11,
 - b) zastosowane przez Dyrektora środki wychowawcze, o których mowa § 11 nie odniosły skutku;

- 3) gdy rodzice odmawiają współpracy lub nie reagują na wezwanie do pojawienia się w Szkole, gdy Szkoła wykorzysta dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych i nie przynoszą one spodziewanych efektów, a zachowanie ucznia wskazuje na znaczny stopień demoralizacji.
2. W przypadku ucznia, który nie ukończył 10 r.ż., a został przyłapany na czynach mających znamiona przejawu demoralizacji, czynu karnego lub czynu zabronionego Dyrektor rozważa zawiadomienie o zdarzeniu sądu rodzinnego w celu pojęcia działań określonych w art. 109 ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy – zgodnie ze wzorem zawiadomienia sądu rodzinnego o okolicznościach świadczących o demoralizacji lub popełnieniu czynu karalnego przez ucznia.

ROZDZIAŁ 6

Analiza zdarzeń

§ 14.

1. Po wyjaśnieniu okoliczności sytuacji trudnej wychowawczo Dyrektor podejmuje decyzję w sprawie poinformowania rady pedagogicznej na jej zebraniu o:
 - 1) sytuacji trudnej wychowawczo;
 - 2) jej skutkach;
 - 3) zastosowanych środkach zmierzających do jej wyjaśnienia;
 - 4) ewentualnym ukaraniu ucznia lub o zastosowanych środkach oddziaływania wychowawczego wobec ucznia;
 - 5) proponowanych rozwiązaniach zmierzających do poprawy bezpieczeństwa w Szkole.
2. Wychowawca klasy monitoruje skuteczność środków oddziaływania wychowawczego lub kary zastosowanej wobec ucznia oraz informuje o spostrzeżeniach Dyrektora i rodziców ucznia.
3. Sytuacje trudne wychowawczo oraz środki zaradcze uwzględnia się w programie wychowawczo-profilaktycznym.
4. Realizacja i efektywność programu wychowawczo-profilaktycznego jest stale monitorowana.

ROZDZIAŁ 7

Obowiązki i odpowiedzialność

§ 15.

1. Dyrektor sprawuje opiekę nad uczniami oraz wykonuje zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę.

2. Nauczyciel jest zobowiązany rzetelnie realizować zadania związane z powierzonym mu stanowiskiem oraz podstawowymi funkcjami szkoły: dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą, w tym zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez Szkołę.

§ 16.

1. Nauczyciele zatrudnieni w Szkole zapoznają się z Procedurą, a fakt ten potwierdzają własnoręcznym podpisem.
2. W przypadku nauczycieli przyjmowanych do pracy, Dyrektor zapoznaje nauczyciela z Procedurą przed dopuszczeniem do pracy.
3. Wzór oświadczenia o zapoznaniu się nauczyciela z Procedurą stanowi **załącznik nr 5** do niniejszej Procedury.
4. Wszyscy pracownicy mają obowiązek:
 - 1) zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury w różnych sytuacjach trudnych wychowawczo;
 - 2) posiadania numerów telefonów osób odpowiedzialnych za zarządzanie sytuacją kryzysową;
 - 3) posiadania wiedzy o swoich zadaniach na wypadek uruchomienia procedur;
 - 4) stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją trudną wychowawczo.

§ 17.

1. Dyrektor organizuje działania szkoleniowe oraz ćwiczenia w zakresie prawidłowego działania w sytuacji kryzysowej, w tym sprawdzenie praktycznej znajomości Procedury.
2. Nauczyciele zobowiązani są do brania udziału w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania Procedury.

ROZDZIAŁ 8

Postanowienia końcowe

§ 18.

1. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Procedurze zastosowanie znajdują odpowiednie przepisy prawa powszechnie obowiązującego.
2. Treść Procedury zostaje udostępniona całej społeczności szkolnej w sekretariacie, pokoju nauczycielskim, na stronie internetowej szkoły, w dzienniku elektronicznym.
3. Integralną część Procedury stanowią załączniki:
Zał. nr 1 – Szczegółowe zasady postępowania w sytuacjach kryzysowych
Zał. nr 2 – Wzór ostrzeżenia ucznia
Zał. nr 3 – Wzór oświadczenia w sprawie zgody na zastosowanie wobec ucznia środka oddziaływania wychowawczego
Zał. nr 4 – Wzór zawiadomienia sądu rodzinnego o okolicznościach świadczących o demoralizacji lub popełnieniu czynu karalnego przez ucznia
Zał. nr 5 – Wzór oświadczenia nauczyciela o zapoznaniu się z Procedurą

SZCZEGÓŁOWE ZASADY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH

Lp	sytuacja	sposób postępowania
1.	Agresja fizyczna ucznia	1. Bezzwłoczne podjęcie działań mających na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska: 1) obowiązkiem każdego pracownika szkoły, który zaobserwował atak agresji fizycznej lub został o nim poinformowany jest przerwanie tego zachowania; 2) pracownik szkoły powinien w sposób stanowczy i zdecydowany przekazać uczestnikom agresji, że nie wyraża zgody na takie zachowanie; 3) należy mówić dobitnie, głośno, stanowczo, używać krótkich komunikatów; 4) w razie potrzeby należy zadbać o uniemożliwienie dalszego kontaktu między uczniami. 2. Powiadomić: 1) pielęgniarkę szkolną (jeśli jest aktualnie w szkole); 2) pedagoga/psychologa; 3) dyrektora szkoły; 4) wychowawcę; 5) rodziców/opiekunów prawnych agresora i ofiary. 3. W przypadku zagrożenia życia (stan nieprzytomny): 1) pielęgniarka, pedagog/psycholog lub dyrektor szkoły wzywa natychmiast karetkę pogotowia, nawet bez uzyskania zgody rodziców/opiekunów prawnych; 2) opiekę nad uczniem podczas udzielania pomocy medycznej, ale bez możliwości udzielenia zgody na operację, sprawuje osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły; 3) decyzję o dalszym leczeniu dziecka podejmują rodzice/opiekunowie prawni poszkodowanego. 4. Pedagog szkolny/psycholog szkolny i wychowawcy klas przeprowadzają rozmowy z rodzicami/opiekunami prawnymi obydwu stron oraz ze sprawcą i ofiarą. Z rozmów sporządzają notatkę. 5. Pedagog/psycholog szkolny: 1) udziela pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, 2) wskazuje, jak należy rodzić sobie w kontaktach z innymi; 3) uwzględnia fakt, że w przypadku agresji fizycznej poczucia bezpieczeństwa i wsparcia wymagają również świadkowie ataku, więc przeprowadza rozmowę ze świadkami przemocy, wyjaśnia im pojęcie agresji, przypomina normy i zasady reagowania na przemoc, ustala działania w podobnych przypadkach. 6. Wobec ucznia przejawiającego zachowania agresywne stosuje się konsekwencje przewidziane w statucie szkoły.

Lp	sytuacja	sposób postępowania
2.	Agresja słowna ucznia	1. Bezzwłoczne podjęcie działań mających na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska. 2. Powiadomić: 1) wychowawcę klasy i/lub dyrektora; 2) pedagoga/psychologa; 3) rodziców/opiekunów prawnych uczestników zdarzenia 3. Wychowawca (pedagog lub psycholog) przeprowadza rozmowę z uczniem mającą na celu wyjaśnienie okoliczności zdarzenia: 1) rozmowę z ofiarą i agresorem należy przeprowadzić osobno; 2) wychowawca (pedagog/psycholog) przeprowadza rozmowę ze sprawcą i ofiarą w celu ustalenia okoliczności zdarzenia oraz ustala wraz ze sprawcą formę zadośćuczynienia. 4. Pedagog/psycholog szkolny: 1) udziela pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, 2) wskazuje, jak należy rodzić sobie w kontaktach z innymi, 3) uwzględnia fakt, że w przypadku agresji fizycznej poczucia bezpieczeństwa i wsparcia wymagają również świadkowie ataku, więc przeprowadza rozmowę ze świadkami przemocy, wyjaśnia im pojęcie agresji, przypomina normy i zasady reagowania na przemoc, ustala działania w podobnych przypadkach. 5. W poważnych przypadkach np. uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa ściganego na wniosek poszkodowanego powiadamiana jest Policja.
3.	Znalezienie w szkole podejrzanej substancji odurzającej	Należy: 1) zachować szczególne środki ostrożności; 2) zabezpieczyć substancję przed dostępem do niej uczniów oraz ewentualnym jej zniszczeniem; 3) powiadomić dyrektora szkoły, który powiadamia Policję; 4) ustalić (jeżeli to możliwe), do kogo znaleziona substancja należy; 5) przekazać Policji zabezpieczoną substancję oraz informację o zaistniałej sytuacji; 6) opracować i prowadzić projekty edukacyjne dot. w/w problematyki.
4.	Podjęcie ucznia o posiadanie środków odurzających	Należy: 1) odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie; 2) powiadomić pedagoga/psychologa szkolnego; 3) powiadomić dyrektora szkoły, który powiadamia Policję;

Lp .	sytuacja	sposób postępowania
		4) zażądać od ucznia w obecności innej osoby/pedagoga przekazania posiadanej substancji; 5) zażądać od ucznia pokazania zawartości plecaka oraz zawartości kieszeni 6) powiadomić rodziców/prawnych opiekunów ucznia; 7) poinformować rodziców o obowiązujących procedurach w szkole; 8) przeprowadzić z uczniem w obecności rodziców /opiekunów prawnych rozmowę o złamaniu obowiązującego prawa szkolnego; 9) objąć ucznia profilaktycznymi działaniami wychowawczymi; 10) udzielić wsparcia rodzicom/opiekunom prawnym ucznia; 11) podjąć wraz z rodzicami działania profilaktyczne w zakresie posiadania i rozprowadzania środków odurzających.
5.	Rozpoznanie stanu odurzenia ucznia „dopalaczami” lub narkotykami	Należy: 1) przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy; 2) w momencie rozpoznania odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie; 3) poinformować pedagoga/psychologa szkolnego; 4) przekazać ucznia pod opiekę pielęgniarki/pedagoga szkolnego; 5) poinformować dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji; 6) wezwać karetkę pogotowia ratunkowego; 7) wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia: a) przekazać rodzicom informację o obowiązującej procedurze postępowania, b) przeprowadzić rozmowę z rodzicami oraz z uczniem w ich obecności lub indywidualnie w celu wyciszenia emocji, c) zobowiązać rodziców do pomocy dziecku w odstąpieniu od odurzania się i udzielić im pomocy w tym zakresie; 8) opracować działania profilaktyczne lub wychowawcze pracy z uczniem; 9) wdrożyć program wychowawczo-profilaktyczny; 10) monitorować i ewaluować efekty; 11) powiadomić właściwe instytucje zajmujące się zdrowiem ucznia.
6.	Rozpoznanie u ucznia stanu odurzenia alkoholem	Należy: 1) powiadomić wychowawcę klasy ucznia; 2) odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie; 3) powiadomić pedagoga/psychologa szkolnego; 4) przekazać ucznia pod opiekę pielęgniarki/pedagoga szkolnego; 5) powiadomić dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji;

Lp .	sytuacja	sposób postępowania
		6) skontaktować się z rodzicami/opiekunami prawnymi ucznia: a) poinformować o sytuacji, b) poprosić o przybycie do szkoły, c) poinformować o obowiązującej w szkole procedurze; 7) objąć ucznia działaniami profilaktycznymi lub wychowawczymi; 8) udzielić wsparcia rodzicom/opiekunom prawnym ucznia; 9) przeprowadzić rozmowę z rodzicami wskazując argumenty dla zagrożenia zdrowia, wskazać działania, instytucje mogące służyć pomocą w zaistniałej sytuacji; 10) powiadomić właściwe instytucje zajmujące się zdrowiem ucznia.
7.	Kradzież lub wymuszenie pieniędzy lub przedmiotów wartościowych	Należy: 1) bezzwłocznie powiadomić dyrektora szkoły; 2) przekazać sprawcę czynu (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) pod opiekę pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły; 3) zabezpieczyć dowody przestępstwa tj. przedmioty pochodzące z kradzieży lub wymuszenia w celu przekazania ich Policji; 4) zażądać, aby uczeń przekazał skradzioną rzecz, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży oraz przekazał inne przedmioty budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną rzeczą - w obecności innej osoby, np. wychowawcy klasy, pedagoga/psychologa, dyrektora lub innego pracownika szkoły (należy pamiętać, że pracownik szkoły nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia; może to zrobić tylko Policja); 5) ustalić, we współpracy z pedagogiem szkolnym, okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia; 6) wezwać rodziców/opiekunów prawnych sprawcy i przeprowadzić rozmowy z uczniem w ich obecności; sporządzić notatkę z tej rozmowy podpisaną przez rodziców.
8.	Rozpowszechnianie przez ucznia materiałów pornograficznych w szkole	1. W przypadku, gdy uczeń przekazuje informację o osobach, które pokazywały materiały pornograficzne, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez sprawców zdarzenia. 2. Należy bezzwłocznie powiadomić dyrektora szkoły oraz administratora sieci o zaistniałym zdarzeniu. 3. Dyrektor szkoły przekazuje informację o stwierdzonym zagrożeniu pracownikom szkoły.

Lp .	sytuacja	sposób postępowania
		4. Wychowawca klasy i pedagog szkolny podejmują działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów o charakterze pornograficznym oraz wskazania możliwych konsekwencji tego typu działań. 5. Dyrektor wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia, który rozpowszechniał materiały pornograficzne. 6. Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia.
9.	Niepokojące zachowania seksualne uczniów	1. W przypadku, gdy uczeń przekazuje nauczycielowi informację o niepokojących zachowaniach seksualnych, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez uczniów, którzy brali czynny udział w tego typu zachowaniach. 2. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły pracownik powinien powiadomić wychowawcę klasy i/lub pedagoga/psychologa szkolnego o przypadkach niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole, a jeżeli jest ich świadkiem, żąda od ucznia zaprzestania czynności i podejmuje z nim rozmowę wychowawczą. 3. Wychowawca lub pedagog/ psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem oraz informuje o zaistniałym zdarzeniu rodziców ucznia. 4. Jeżeli przeprowadzenie rozmowy z uczniem nie jest wystarczające dla zmiany jego zachowań, wychowawca, pedagog/psycholog przekazuje rodzicom informację o zachowaniu ich dziecka, zobowiązując ich jednocześnie do szczególnego nadzoru nad nim. 5. Wychowawca może wezwać rodziców/opiekunów prawnych ucznia do szkoły i przeprowadzić rozmowę z uczniem w ich obecności oraz ustalić z nimi dalsze wspólne postępowanie z dzieckiem. 6. W sytuacji kiedy rodzice odmawiają współpracy lub nie reagują na wezwanie do pojawienia się w szkole, gdy szkoła wykorzysta dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych i nie przynoszą one spodziewanych efektów, a zachowanie ucznia wskazuje na znaczny stopień demoralizacji (np. uprawianie nierzędu), dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich lub Policję – Wydział ds. Nieletnich. 7. Gdy zachowanie ucznia może świadczyć o popełnieniu przez niego przestępstwa (np. gwałtu), pedagog/psycholog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły po uprzednim

Lp .	sytuacja	sposób postępowania
		powiadomieniu o zajściu rodziców/opiekunów ucznia, zawiadamia najbliższą jednostkę Policji, która dalej postępuje zgodnie ze swoimi procedurami. 8. Pedagog całe zdarzenie dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę.
10.	Prostytucja wśród uczniów	1. W przypadku otrzymania informacji o sytuacji, w której uczeń był świadkiem czynności mogących mieć znamiona prostytucji, nauczyciel/pracownik przyjmujący zawiadomienie powinien powiadomić o zaistniałym wydarzeniu: 1) dyrektora szkoły; 2) wychowawcę klasy, który wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia. 2. W przypadku stwierdzenia przez pracownika/nauczyciela, że uczeń/uczennica świadomie lub nie, dopuszczał się czynności, które mogłyby być uznane za prostytuowanie się – wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia. 3. Wychowawca przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. 4. W przypadku potwierdzenia informacji, wychowawca zobowiązuje: 1) ucznia do zaniechania negatywnego postępowania; 2) rodziców do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. 5. W toku interwencji profilaktycznej można zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.

Liśnik Duży, dnia

Dyrektor Szkoły Podstawowej
im. Janiny Wierchowskiej
w Liśniku Dużym

.....
imię i nazwisko ucznia

PISEMNE OSTRZEŻENIE UCZNIA

Na podstawie art. 4 ust. 4 ustawy z 9.06.2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2022 r., poz. 1700) oraz pisemnej zgody udzielonej przez ucznia i jego rodziców Dyrektor szkoły udziela upomnienia w związku ze zdarzeniem z dnia polegającym na

Jednocześnie Dyrektor ostrzega, że w przypadku, kiedy uczeń:

- będzie przejawiał objawy demoralizacji lub
- popełni czyn karalny lub
- popełni czyn zabroniony lub
- zastosowany środek oddziaływania wychowawczego nie przyniesie oczekiwanych rezultatów,

Dyrektor zawiadomi o zaistniałym zdarzeniu odpowiednie instytucje (Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich lub Policję – Wydział ds. Nieletnich), które będą prowadzić postępowanie zgodnie ze swoimi procedurami.

.....
pieczęć i podpis Dyrektora

Liśnik Duży, dnia

.....
imię i nazwisko składającego oświadczenie

OŚWIADCZENIE

UCZNIA / RODZICA / OPIEKUNA PRAWNEGO ¹

w sprawie zgody na zastosowanie wobec ucznia środka oddziaływania wychowawczego

Dotyczy:

zdarzenia z udziałem ucznia

z dnia

polegającego na

W związku z ww. zdarzeniem, na podstawie art. 4 ust. 4 ustawy z 9.06.2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2022 r., poz. 1700)

☐ wyrażam zgodę ☐ nie wyrażam zgody ²

na zastosowanie przez Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Janiny Wierzchowskiej w Liśniku Dużym środka oddziaływania wychowawczego w postaci ³:

.....
podpis ucznia / rodzica ¹

¹ Niepotrzebne skreślić

² Zaznacz właściwe

³ pouczenia, ostrzeżenia ustnego albo ostrzeżenia na piśmie, przeproszenia pokrzywdzonego, przywrócenia stanu poprzedniego lub wykonania określonych prac porządkowych na rzecz szkoły

Liśnik Duży, dnia

Szkoła Podstawowa
im. Janiny Wierchowskiej
w Liśniku Dużym

Sąd Rejonowy w
Wydział Rodzinny i Nieletnich
ul.

**ZAWIADOMIENIE SĄDU RODZINNEGO
o okolicznościach świadczących o demoralizacji
lub popełnieniu czynu karalnego przez ucznia**

Niniejszym zawiadamiam o zachowaniu ucznia (*imię i nazwisko*),
urodzonego dnia, uczęszczającego do tutejszej szkoły celem rozważenia, czy
niniejsze postępowanie stanowi przejaw demoralizacji lub czyn karalny oraz czy zachodzi
potrzeba podjęcia wobec ww. ucznia kroków prawnych przez Sąd.

W dniu uczeń (*podać opis zachowania ucznia*).

Świadcami tego zachowania były następujące osoby:

Szkoła:
nie nałożyła na ucznia kary przewidzianej w statucie szkoły.

(*albo*)
nałożyła na ucznia następującą karę przewidzianą w statucie szkoły:
(*należy wskazać rodzaj*).

Ponadto wobec ucznia:
zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci:
(*pouczenia, ostrzeżenia ustnego albo ostrzeżenia na piśmie, przeproszenia pokrzywdzonego,
przywrócenia stanu poprzedniego lub wykonania określonych prac porządkowych na rzecz
szkoły - należy je wymienić*).

(*albo*)
nie zastosowano środka oddziaływania wychowawczego, ponieważ:
(*np. rodzice ucznia nie wyrazili zgody na zastosowanie środków oddziaływania
wychowawczego przez dyrektora szkoły; nieletni uczeń nie wyraził zgody na zastosowanie
środków oddziaływania wychowawczego przez dyrektora szkoły; dyrektor uznał, że
zastosowanie przez niego środka oddziaływania wychowawczego nie będzie wystarczające; w
opinii dyrektora szkoły uczeń mógł dopuścić się czynu zabronionego wyczerpującego
znamiona przestępstwa ściganego z urzędu/przestępstwa skarbowego*).

Zastosowane środki nie przyniosły oczekiwanych efektów wychowawczych, ponieważ uczeń *(należy przedstawić postawę/zachowanie ucznia po zastosowaniu kary statutowej lub środka oddziaływania wychowawczego)*.*

Postawa rodziców wobec ww. zachowania jest następująca:

.....
podpis Dyrektora

Załączniki:

(dokumenty potwierdzające zachowanie ucznia i podjęte środki)

**) Należy pominąć, gdy wobec ucznia nie zastosowano kary statutowej ani środka oddziaływania wychowawczego.*

.....
imię i nazwisko pracownika

.....
stanowisko

OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ Z PROCEDURĄ

Ja niżej podpisany/a oświadczam, że zapoznałem/am się z postanowieniami „Procedury postępowania w sytuacjach trudnych wychowawczo na terenie Szkoły Podstawowej im. Janiny Wierchowskiej w Liśniku Dużym” i zobowiązuję się do przestrzegania zasad z niej wynikających.

Liśnik Duży, dnia 31.08.2023

.....
czytelny podpis